

## משקלו של אדם כמעשה – 1147

לעיל למדנו ש"משקל" נחשב מעשה לגבי נזיקין. בעל המחזה אליהו נקט שהוא הדין (וכל שכן) לגבי שבת. ומכאן שמלאכת שבת הנעשית באמצעות משקל הינה כמעשה. לגבי מעלית, שיש לה משקולת נגדית, המשקולת בדרך כלל כבדה יותר מהמעלית וממספר הנוסעים המתוכנן: א. מעלית בעליה – כשהבלם משתחרר – היא יכולה לעלות מאליה בזכות המשקולת (כח החשמל גורם לנסיעה בקצב קבוע ולפילוס בעת הצורך), משקל האנשים "מכביד/מפריע" לעליית המעלית, אם משקל האנשים יעלה על משקל המשקולת – יש צורך בחשמל כדי להעלותה. ב. מעלית בירידה – המעלית איננה יורדת מאליה (כי המשקולת הנגדית כבדה יותר), משקל האנשים מסייע עם כח החשמל. יש פוסקים שהתירו עליה במעלית ולא ירדה – הסבר את טעמם לפי האמור ! (לא התייחסנו כאן לעצם פעולת השקילה והשפעתה)

האם יש הבדל בין משקל אדם למשקל חפץ ? יש משמעות לעובדה שאדם חי יושב על ספסל לעומת חפץ (או אדם מת) ?

### גמ' גיטין דף נז.

אבא סקרא ריש בריוני דירושלים בר אחתיה דרבן יוחנן בן זכאי הוה, שלח ליה: תא בצינעא לגבאי. אתא, א"ל: עד אימת עבדיתו הכי, וקטליתו ליה לעלמא בכפנא (-הבריונים הרעיבו את תושבי ירושלים) ? א"ל: מאי איעביד, דאי אמינא להו מידי קטלו לי! א"ל: חזי לי תקנתא לדידי דאיפוק, אפשר דהוי הצלה פורתא (=אצא מהעיר לדבר עם הרומאים). א"ל: נקוט נפשך בקצירי, וליתי כולי עלמא ולישיילו בך, ואייתי מידי סריא ואגני גבך, ולימרו דנח נפשך, וליעיילו בך תלמידך ולא ליעול בך איניש אחרינא, דלא לרגשן בך דקליל את, דאינהו ידעי דחייא קליל ממיתא (- להוציא קול שר' יוחנן חולה, ולאחר מכן שמת ויוציאו אותו לקבורה מחוץ לעיר, ונושאי ה'מת' יהיו תלמידי רבי'ז כדי שלא ישימו לב שהוא 'קליל' מאדם מת).

### חידושי המלבי"ם (על הש"ס) שם

וקשה על זה טובא חדא דכי ישקלו אותו קודם מיתתו ולאחר מיתתו ומצאו בו שהיה קליל בחייו מבמותו וכי הכוונה דלאחר מותו הוכבד גותו ממש ? ועוד דנושאי המטה הלא הם ארבעה גברי ואיך נודע להם שהיה לפני מותו קליל ? אולם כוונתו בזה כך הוא דאם הארבעה גברי נושאי המטה גבוהים בשוה ונושאים את המיטה על דרך השווה בלא גומות ותלים דאז בודאי אינם מכירים כלום, אלא כי מכירים ? כשפגע אחד מהנושאים על הגומא והשפיל מעט את המיטה לצדו, מיד מרגיש אם הוא חי דאילו מת מיד נופל רוב המשא עליו והשאר שלשה הנושאים ירגישו תיכף איך הקל מעליהם המשא בזו הרגע. לא כן הוא אם הוא חי דאז אוחז הוא את עצמו בחזקה בלי נפול לצד הנמוך וזה נקרא החי נושא את עצמו.

האם יש לדבר השפעה גם לישיבה על ספסל ?

הרב לוי יצחק הלפרין זצ"ל הוכיח מסוגיות רבות שמשקל/כובר נחשב מעשה ואחת מראיותיו הוא דין היושבים על הספסל, לקמן נציין לחולקים:

### תחומין ה' / פרופ' זאב לב / תגובה לרב הלפרין בספר

המחבר מניח מראש שפעולת משקל (לפעמים משתמש במילים כובד או עומס) נחשבת כמעשה ידי אדם. בספר זה הוא מביא רק תמצית ההוכחות, וביסוס רחב יותר נמצא בספרו "מעשה וגרמא בהלכה"....באתי למסקנה שונה מהמחבר...

אומר מראש שאין להביא ראיה מחיובי נזיקין לחיובי מלאכות בשבת. חיובי נזיקין הם תוצאה מרשלנותו או מפשיעתו של האדם. חיובי שבת הם תוצאה כאשר אדם עושה מלאכה בכוחו ובפועל, כמלאכת מחשבת. בדיני נזיקין עיקר החיוב נובע מן החובה של האדם לשמור על עצמו ועל ממונו שלא יזיק את זולתו או את ממון חברו.

כך כתב החזון איש (ב"ק סימן ב' ס"ק ב): "וכתב עוד הרא"ה (ש"מ, ב"ק נו, בשם הרא"ה) דאיכא עוד חלוקה דמקרי אדם לענין חיובי נזיקין וחיובי דברים, מ"מ פטור לענין רוצח. דדין מיוחד הוא ברוצח דבעינן כחו אבל לענין נזיקין לא בעינן תנאי זה. הלכך אם זרק אבן למעלה וחזרה למטה והזיק את האדם משלם ד' דברים דמקרי חציו אלא חסר תנאי כח". פירוש, על אף שהאבן נזרקת בכח, כאשר האבן חוזרת רק על ידי כח המשיכה חסר כחו, אבל נחשב כחציו.

חיובי שבת דומים לחיובי רציחה. ולכן גם אם זרק אבן למעלה וחזרה למטה ונעשתה מלאכה על ידי נפילתה פטור. וכתב גם החזון איש (ב"ק סי' יד, ס"ק יב): "ואע"ג שיש מקום לחלק בין איסור שבת לרוצח, דברציחה איבוד הנפש שנאוי לפני המקום וזו היא העבירה, ואע"ג שלא חייבה התורה את הרוצח אלא א"כ הרגו בכחו, מ"מ שפיר י"ל דרוח מסייעתו חשוב כחו לענין רציחה. אבל בשבת לא המלאכה שנואה בשבת אלא טורח האדם במלאכה שנאוי".

נסה לבאר את חילוקו! מדוע מלאכת שבת דומה לדין רוצח?

עוד לעיין: לגבי גרמות הסתפקנו האם מעשה אסור וגרמא מותרת או כיון שמלאכת מחשבת אסרה תורה יש לאסור – האם משקל דומה למעשה או למלאכת מחשבת?

#### בירור מושגים פרופ' זאב לב עמ' קעט / משקל של "אבן" ומשקל של אדם חי – החילוק ביניהם

ועוד קשה לי שהרי אין זכר בכלל בראשונים בדיוניהם המפורטים בסוגיא בשאלה האם פעולה שאדם עושה במשקלו כאילו פעל בכחו או בגופו חדוש כזה היה צריך למצוא ביטוי בתוך דבריהם... לכן נראה שהגמ' אינה דנה בכלל בשאלת המהות ההלכתית של משקל והאם משקל הוא דומה לכת. וכדי שנבין את הגמ' ואת הראשונים נצטרך להבין פעולת האדם בשעה שהוא מתישב, וכאשר הוא כבר יושב. יש להבדיל בין שתי הפעולות הללו כשאדם מתישב ברור מעל ספק שזו פעולת גופו כמו כל פעולה אחרת שאדם עושה בגופו ואין זה נוגע למשקל של האדם כמו שבהורדת היד או הרגל הפעולה מתייחסת לאדם ולא אל המשקל של היד או של הרגל כך גם כשאדם מתישב הפעולה מתייחסת לאדם עצמו על אף שגם משקלו בא כאן לידי ביטוי וכבר הסברנו בהרבה מקומות שפעולה של אדם שבה מעורב גם כח המשיכה אין אנו מתחשבים בכח המשיכה...

פעולת ישיבה אחרי שאדם התיישב גם מורכבת משתי תגובות:

- תגובה אחת היא משקלו של האדם שלוחץ על הספסל.
- אבל יש באותו זמן כח נוסף של האדם שהוא לוחץ ברגליו על הקרקע על ידי זה הוא מעביר חלק מן הכח אל הספסל (ולפחות זה כח כחוש) ואפילו כשאדם יושב בלי שרגליו נוגעות בקרקע הוא מפעיל כח על הספסל מעצם שהוא אדם ולא אבן או עץ, אחרת האדם לא היה יושב אלא היה נופל הצדה, ורק כוחות הפנימיים מחזיקים אותו כך שאינו נופל אלא יושב זקוף. לכן גם כשאדם יושב, פועלים שני כוחות: כח האדם וכח שנובע ממשקלו.

לפי זה אין כאן דיון בגמ' האם משקל זו פעולת האדם, אלא דנים בעצם פעולת האדם האם הוא פושע כשמתיישב או כשאינו קם כאשר באפשרותו למנוע את שבירת הספסל. לפי זה אפשר להסביר את הסיפא בגמ', בפשטות אנו דנים חיובי נזיקין לפי ההתנהגות הסבירה והמקובלת של האדם, השאלה שצריכים לשאול תמיד היא אם היה עליו להעלות על הדעת שהתנהגותו תזיק או לא תזיק. כאשר נסמך האחרון ולא נתן לאחרים לקום הרי האחרון אינו עושה פעולה מעשית לשבירת הספסל אלא באופן בלתי ישיר הוא גורם לשבירת הספסל מכיון שלא נתן לאנשים לקום מחדשת הגמ' שגם זה נחשב ככחו...

המסקנה המתבקשת מהאמור... כשאדם פועל בתור אדם אין חלים עליו דינים של חומר גלם כמו עץ ואבן רק כאשר אדם אחר משתמש באדם כגון כאשר אדם זורק את חבירו אפשר להתייחס לאדם הנזרק כמו עץ ואבן רק או אפשר לדון עליו במונחים של משקל או כובד אבל האדם החי הפועל ומשתמש בגופו אפילו כשזה בא לביטוי בשמוש במשקלו, הפעולה מתייחסת לאדם באשר הוא אדם.

כמובן שיוותרו כמה שאלות גבול שקשה להכריע בהן כגון אדם היושב על ספסל בלויין בחלל החיצון שבו אינו פועל כח המשיכה ולכן אין לו משקל, הלויין חוזר לכדור הארץ ומתחיל לפעול כח המשיכה ומביא למצב שעלול הספסל להשבר... בניזקין כאר האדם יכול לעמוד... הוא חייב אם לא עמד על אף שכאשר התיישב הוא עשה זאת בהיתר, ולא היה פושע... אבל לענין רציחה יש להסתפק אם אפשר לדון עליו בדיני אדם שהורו פעולתו הראשונה היתה בהיתר... באותו אופן כשאדם נמצא במעלית לפני שבת [בלי להכנס לבעיה של מלאכת מחשבת שדון באופן נפרד] ונכנס לכן בהיתר ובאה שבת והמעלית מתחילה לעלות ולרדת נראה לי שאין תוצאת פעולת המשקל של האדם על תנועת המעלית והשלכות של התנועה מתייחסים למעשה האדם, אלא יש לדון עליו כמו עץ ואבן שנמצאים בתוך המעלית

#### המשך המאמר בתחומין פרופ' לב – חמישה שישבו על ספסל ושברוהו

ראייתו השניה היא מב"ק (דף י, ב) מברייטא: "חמישה שישבו על ספסל אחד וכו'". החמשה היו חייבים לקום כדי למנוע את שבירת הספסל. לכן קובע המחבר שהנזק נעשה על ידי משקל החמישה והם חייבים. מכאן הוכיח שהמשקל נחשב כמעשה בידיים.

כבר הסברתי את הסוגיא בספרי (חלק שני נספח א, דף קצ"ט) שאדם חי היושב על ספסל אינו דומה לאדם מת המוטל על הספסל. אדם חי, משקלו על הספסל שונה מאשר משקלו כאשר הוא מת, משום שבזמן הישיבה האדם מפעיל כוח על ידי גופו, לוחץ על הרצפה ועל הספסל באמצעות רגליו ותנועותיו. אדם אינו יושב במקום אחד בלי תנועה, ולכן יש גורמים נוספים מלבד משקלו שפועלים כל הזמן על הספסל. כאשר יש כוחות נוספים של האדם אנו מתייחסים בעיקר להם ולא למשקלו. מובא בסנהדרין (עז, ב) בענין זרק אבן למעלה והלכה לצדדיו שחייב דהוי "כח כחוש להכי אזיל לצדדין". אע"פ שעיקר הכוח שהרג הוא בא מן המשקל בתהליך הירידה בתוצאה מן האנרגיה שהצטברה על ידי מהירות הנפילה, אבל מכיון שמעורב גם כח קטן ביותר של האדם שמסיט את הצרור לצדדין, מתייחס כל הכח לאדם כמו שהרג את התינוק בידים. (ראה שם רש"י ויתר מפרשים). ואם ברציחה כך, על אחת כמה וכמה בדיני נזיקין. אם מעורבים כוחות קטנים של אדם חי, וגם משקלו, אנו מייחסים את כל הכוח לאדם היושב, ולכן החמישה שישבו על הספסל ושרוהו חייבים. נוסף לזה יש כאן חדוש, כמו שהעיר החזון איש, שהעדר קימה גם היא נחשבת כפשע, ועל פשיעה זאת נחשב המזיק. (חזון איש ב"ק, סימן ג', אות יא)...

...עדים אנו שגדולי הדור ואדמו"רים נסעו בספינות קיטור (ולא בספינות שפועלות באמצעות מנועים חשמליים כמו עכשיו) גם בשבת. ספינות אלו מופעלות על ידי פחם או דלק אחר, וככל שגדל העומס שוקעת הספינה יותר ויש צורך בשריפת דלק בכמות גדולה יותר. א"כ, הימצאות הנוסע באניה גורמת לאיסור דאורייתא מיידי. ואם תאמר מה על הנוסע לעשות אם הגיע לספינה לפני שבת? היה עליו לתכנן את נסיעתו כך שלא יבוא לחלול שבת. (בלי להכנס למחלוקת בין הרמב"ן והר"ז"ה בקשר להיתר להכניס עצמו לספק פיקו"נ שיחייב חילול שבת אח"כ).

יתר על כן, כשעולים לארץ ישראל מותר להפליג גם בשבת ובתנאי שקנה שביתה לפני שבת. והנה אם הנוסע נכנס בשבת לתוך הספינה, ומנוע הקיטור היה כבר מופעל סמוך להפלגה, מיד עם כניסתו המנוע מתאזן כדי לקבל כמות דלק גדולה יותר, בדיוק כמו מעלית כאשר אדם נכנס לתוך המעלית כדי לעלות לקומה נוספת, ומעולם לא שמענו שצדיקי עולם וראשי ישיבות חששו או מנעו מעצמם להפליג בספינה שנוסעת בשבת, ובמיוחד לארץ ישראל.

(פלא בעיני מה שכתב הרב היילפרין שאם הנוסע נמצא כבר בתוך תא המעלית עליו להשתדל לקפוץ בתוך התא כדי לבטל אפילו לרגע את משקלו. ידוע חוק שימור האנרגיה והתקיפה. כשחוזר לרצפה המעלית הרי הוא מחזיר אותה האנרגיה והתקיפה כאילו היה נשאר שם כל הזמן. ואם התכוון המחבר שיקפוץ בדיוק ברגע שהמעלית עומדת לעצור בקומה, כך שיחזור לרצפה אחרי העצירה, הרי רוב הנוסעים אינם מאולפים כל כך ואינם ספורטאים).

וראה בחלקת יעקב (ח"ג קלז) שכתב "מה לו אם נוסע בקרון חשמל לאורך או לרוחב או נוסע בקרון". והנה ש"ב בשו"ת שואל ומשיב (ח"ה סי' ג') כבר הבין שיש למשקל האדם השפעה על כמות הדלק הנדרש כדי להסיעו, וכתב: "ולפי מה שהוגד לי דהקיטור ואש הוא לפי ערך האנשים וא"כ צריך לעשות בשביל כל איש ואיש קיטור וענן וא"כ אסור כמובא באו"ח סי' ר"ע". והנה שם בשו"ע מדובר בענין נר שהדליק א"י בשבת, ובעל שואל ומשיב וכן החת"ס ואחרים לא דנים האם משקלו הוא מעשה ידיים אלא רק האם יש כאן עשייה ע"י עכו"ם או אמירה לנכרי. גם באגרו"מ (או"ח קלב) מתיר ללוות יולדת לבי"ח במונית ולא מתחשבים בזה שמשקלו הנוסף מגביר את צריכת הדלק...

לכן נראה לי שכל המלאכות הנעשות מאליהן, ללא כוונת עשיית מלאכה, על ידי תכונות האדם החי הטבעי, כגון זיעה, חום גופו, ריחו, נשימתו הרגילה, צילו, גלי מוחו, ומשקלו אינם נחשבים כעשיית מלאכה כלל.

ראה לדבר כשיושבים בערב שבת בחורף בחדר שירות דולקים בו וכל החלונות סגורים הרי משתנה השלהבת משום שאדם כאשר הוא נושם בולע אויר שיש בו חמצן ופולט פחמן דו-חמצני. הדבר ניכר במיוחד כשנמצאים אנשים רבים בחדר והרי זה פסיק רישא מובהק. ואין לטעון שאנשים לא יודעים את חוקי הטבע. ראשית, שהרי הלכה היא לסעוד בשבת במקום שיש נרות. שנית, היום כל אחד יודע את חוקי הטבע הבסיסיים. ובנוסף, אם כך בודאי שאפשר לטעון טענה זו בענין המעלית שלרוב הצבור אין מושג על השפעת הכובד בענין זה.

נראה לי איפוא שאין זה נחשב כמלאכה כלל ולא רק כמלאכת מחשבת, וכמו שכתב המ"מ (הלכות שבת פרק יב הלכה ב) וז"ל: "שכל מי שאינו מתכוון אין ראוי לומר שזהו פסיק רישא וכו'... מפני שכשהוא מתכוון הוא עושה בו מלאכה וכשאינו מתכוון אין בו מלאכה כלל". עכ"ל, ועל זה הוסיף האור שמח "והסברה עמוקה וכמה טבא היא מרגינתא".

יש להבדיל בין פעולה טבעית שאינה נחשבת כמלאכה כלל, ובין פעולה שאדם רוצה להשתמש בכוחה תחילה באחת מתכונותיו הטבעיות כדי לעשות על ידה מלאכה בשבת. אם יוכל אדם להפעיל בית חרושת על ידי ריחו או על ידי גלי מוחו שמכוונים למטרה זו, הרי אלו בבחינת חציו, כחיכו וניעו, ואז נחשב כעושה המלאכה.

שוב הראו לי תשובת הגר"י אונטרמן זצ"ל בספרו "שבט יהודה" ושם כתב (עמ' שטו) את סברתנו בענין שמוש בספינת קיטור בנסיעה לאמריקה. וכך כתב: "בעיני ראיתי כי גם במעלית נהגו גדולי תורה לעלות בשבת כשנכנס גוי ונסעו למקום שכיוון הגוי ולא עלה על דעתם הבעיה של העומס".

שבט מיהודה, שער חמישי עמ' שט"ז: אכן לא מצאתי לע"ע כי תוצאות הנגרמות בעקיפין ע"י משקלו של אדם שעמד באיזה מקום יחשבו כאילו עשה מלאכה וזה דורש עיון רב ולכן אינני רואה במציאותו של אדם בתוך המעלית כאילו שהוא מסבב פעולה של מבעיר או מבשל ע"י שיגרום בעקיפין תוספת דלק או הכנסת מים ליורה...

הרב אונטרמן ז"ל גם סיפר שמעשה היה בנוכחותו כאשר בעל החפץ חיים זצ"ל ישב ודן בעניני צבור בשבת, והיה צורך להביא איזה דבר, וציווה לאחד מהרבנים שנכחו להביאו וירד הרב במעלית ועלה באמצעות גוי בלי שאף אחד מן הנוכחים אמר דבר בענין זה. ולהעיר: יש הבדל בין סוגי מעליות, ולגבי מה שידוע לנו ביחס לסוגי המעליות!

#### שמירת שבת כהלכתה פרק כג אות נח - ס

אסור להשתמש במעלית בשבת וביו"ט, אלא אם כן היא פועלת באופן אוטומאטי (מעלית - שבת), דהיינו שהיא עולה ויורדת לעתים מזומנות או עולה ויורדת ללא הפסק ועוצרת בקומות שכוונו מלפני שבת, וגם הדלת נסגרת ונפתחת מאליה, בלי שיהא צריך לעשות בה כל פעולה שהיא, וגם בלי שתיעשה שום מלאכה על - ידי הכניסה למעלית והיציאה ממנה (...). אבל גם במעלית אוטומאטית זו יש מחמירים שלא להשתמש בה אלא בעליה. השיטות האוסרות להשתמש במעלית - שבת לצורך ירידה, מפני שכאשר יורדים בה הרבה אנשים בבת - אחת, כי אז גם הירידה עצמה וגם הדלקת הנורות שבכל עצירה נעשית על - ידי כוח היורדים, ולא על - ידי החשמל. ועוד, יש שבמעליות הגדולות היורדים מייצרים בעצמם בכובד גופם, זרם נגדי, המוחזר לרשת החשמל, ואותו הזרם מגיע למכשירי החשמל והתאורה שבקירוב מקום המעלית, במקום הזרם מרשת החשמל המזינה אותם כרגיל. לכן יש חוששין בירידה במעלית אוטומאטית כזו לאיסור תורה. ויש מגדולי הפוסקים שאינם חוששים בזה לאיסור תורה, וכדלעיל. ויש ישראל קדושים שאינם משתמשים כלל במעלית אוטומטית (מעלית - שבת) הגם שמצד הדין אין לחשוש לאיסור, אלא מפני שהם חוששים וחרדים לקדושת השבת, ואשרי חלקם.

#### הערות פרק כג הערה קסז - מהגרש"ז אוירבך זצ"ל

אם נחשוש שכובד האדם חשיב כעושה, הרי הכל מתחיל ונגמר ע"י האדם, אך אעפ"כ נראה כיון שהאדם היורד נח ואינו עושה כלום, והוא רק נכנס למעלית שבלא"ה היתה יורדת, וכל מה שנעשה כעת ע"י כובד האנשים היה נעשה הכל בדיוק כמו עכשיו גם אם לא היו נמצאים בה, לכן מסתבר דכניסת האנשים חשיב כהכנסת משא כבד לתוך המעלית, ולא עבר כלל אדאורייתא. ואף לשיטת התוספות בכמה מקומות לענין אדם הנזרק על תינוק להורגו דחשיב האדם כרוצח, מ"מ אם המעלית בלא"ה יורדת על תינוק וממעכתו, מסתבר שאם נכרי מכריח לישראל להיכנס לתוך המעלית, דאף שזה בקום ועשה, אפ"ה אינו חייב למסור עצמו למיתה, כיון דלא אהנו מעשיו שהרי התינוק יימנע בלא"ה על ידי המעלית בדיוק באותו רגע, וה"נ בני"ד לענין שבת ובכח"ג שנעשה ממילא רק מחמת הכובד, נלענ"ד דמה שהמעלית מודלקת בירידתה נורות מסתבר דחשיב כאילו רק המעלית עושה את זה ולא האנשים שבתוכה, כיון שבלא"ה היתה יורדת ומדלקת. וגם נראה כיון דכתיב "לא תעשה כל מלאכה", מסתבר דמה שנעשה גם כשהוא ישן או מת, אינו קרוי כלל בשם עושה (דוגמא ממ"ש התו' בשבת צד א לענין חי נושא את עצמו, דממשכן גמרינן שלא היו נושאים דבר חי, והוא הדין נמי דלא חשיב בכה"ג כעושה מלאכה), וכיון שאם רק הכניס משא הרי זה ודאי גרמא הואיל והירידה מתחלת רק אחר כך וגם אינו מחדש כלום כיון שהכל היה נעשה גם בלי המשא, הוא הדין נמי כשהוא עצמו נכנס, וממילא נראה דבכהאי גוונא דנידון דידן שבלאו הכי היה נעשה ולא גרם שום חידוש, מסתבר דשפיר שרי גם שלא במקום הפסד. ואף דמפני שאנו מדמין אין לעשות מעשה להקל בדאורייתא בלי ראייה ברורה, מ"מ נראה דבכה"ג שהנכנסים עדיין זקוקים גם לכוח החשמל, ודאי מסתבר כדאמרן, דחשיב כאילו החשמל יכול והאדם אינו יכול כיון שהחשמל עומד מוכן כל הזמן להוריד ולהעלות בין אם יש בה אנשים ובין אם אין שום איש, וגם הואיל והירידה היא רק אח"כ ע"י החשמל לאחר שהאדם כבר נמצא בתוכה, שפיר מסתבר כדאמרן, דחשיב רק כגורם להקל במעט את המשא וקיל טפי ממסייע. אך אף אם רבים נכנסים לתוכה ג"כ נראה דלדעת התו' שבת צג א ד"ה מפני, חשיב כל אחד רק כמסייע כיון שהוא לבדו אינו יכול, ואילו כל האחרים ביחד יכולים גם בלעדיו, אך אפ"י בכה"ג שהנכנסים הם ממש בצמצום כזה שזקוקים דוקא לכולם ביחד אשר אז דינם כזה אינו יכול וזה אינו יכול, מ"מ נראה כיון דלא נעשה על ידם שום מלאכה שלא היתה נעשית בלעדיהם, ומה שכובדם מסובב את המנוע ונוצר חשמל בסליל, ואילו בלעדיהם היה מסתובב המנוע רק ע"י החשמל הבא מהרשת לתוך הסליל, נלענ"ד דאין איסור תורה בשינוי זה, וכיון דבשעה שהאדם נכנס למעלית עדיין לא נעשה שום דבר, ועד שמגיע הזמן שהחשמל הבא מהרשת משחרר את בלם העצירה של המעלית א"א כלל לדעת מה יהיה מספר האנשים, וכיון דהחשש שזה יהיה מצומצם בדיוק הוא רחוק מאד, וגם אמרנו דמסתבר שזה רק גרמא, לכן נראה דאין למחות במי שנוהג להקל גם בירידה, אך אעפ"כ רצוי מאד לתקן שהנורות תדלקנה כל הזמן, רק תהיינה מכוסות במכסה והמעלית רק תגלה או תכסה אותן, ומסתבר שגם לדעת החזו"א אין לחשוש בזה לאיסור בונה, עכ"ד.